

Danmarks Smørexport 1904—1905.

Af Professor B. Bøggild.

Ligesom tidligere skal der ogsaa i Aar her i Tidsskriftet for det nu afsluttede Landbrugsaaars Vedkommende gives en Oversigt over Indførselen og Udførselen af Smør. — Det i saa Henseende nødvendige Materiale er ved velvillig Imødekommenhed fra Statistisk Bureaus Side tilvejebragt i en noget fyldigere Skikkelse end den, hvori det offentliggjøres af Bureauet selv. Tallene gjælde Tidsrummet fra Begyndelsen af Oktober til Slutningen af September, idet Materialet kun kan fremskaffes kvartalsvis.

For at lette Sammenligningen og give et Overblik over Udviklingen ere i de efterfølgende Tabeller de nyeste Tal sammenstillede med de tilsvarende Tal fra de nærmest foregaaende Aar.

Smørindførselen ses i Tab. I i 1905 at have været mindre, end hvad den var ikke alene i 1902, men ogsaa i 1903 og 1904. Der er i Aar en Nedgang af over 4 Mill. Pund. — Det er særlig fra Sverrig, Rusland og Finland, at der indføres Smør her til Danmark. — Mængden af indført svensk Smør er omtrent den samme, som de to foregaaende Aar, og ligesom sidste Aar er noget over 2 Mill. Pd. heraf kommen ind i Vognladninger over Helsingborg og Helsingør til København, medens henimod $\frac{1}{2}$ Mill. Pd. er indført til Frederikshavn som Omladningsgoods til England. Hele den øvrige Mængde svensk

Smør, c. 14 Mill. Pd., er indført direkte til Kjøbenhavn, hvorfra det rimeligvis for største Delen atter er udført til England.

Tabel I.

Smørindførselen til Danmark i Pund.

Fra	$\frac{1}{10}$ 1901— $\frac{30}{9}$ 1902	$\frac{1}{10}$ 1902— $\frac{30}{9}$ 1903	$\frac{1}{10}$ 1903— $\frac{30}{9}$ 1904	$\frac{1}{10}$ 1904— $\frac{30}{9}$ 1905
Sverrig	19,239,688	16,252,113	16,910,322	16,712,305
Rusland (Finland)...	28,618,892	25,206,975	25,280,301	22,024,063
Tyskland	844,164	827,044	235,627	277,596
Amerika	43,067	155,959	372,650	49,386
England	447,581	237,936	688,287	111,691
Andre Lande	23,709	86,136	36,784	18,369
Ialt...	49,217,101	42,766,163	43,523,971	39,193,410

Indførselen af Smør fra Rusland og Finland er nedadgaaende og ses i Tab. II nu kun at være c. 75 pCt. af, hvad den var for 4 Aar siden. Saavidt det gennem Toldlisterne kan oplyses, er Mængden af finsk Smør c. 5 Mill. Pd., hvilket er omtrent lige saa meget som i de nærmest foregaaende Aar, og det maa altsaa være Mængden af Smør fra det egentlige Rusland eller snarest fra Sibirien, som er aftaget ret betydelig. At Krigen mellem Rusland og Japan paa en eller anden Maade har været Aarsagen til denne Nedgang i Smørporten, ligger det jo nær at antage. Jernbanetransporten af Smørret har man aabenbart bestræbt sig for, saavidt det har været muligt, at holde i regelmæssig Gang; men dels har vel Krigen givet Anledning til forøget Forbrug af Smør i selve Sibirien, og dels har Troppernes Forsyning med Kjød vel ogsaa nødvendiggjort Slagtning af en større Mængde Kvæg, end der ellers vilde have været Tilfældet.

Tabel II.

Indførselen af Smør fra Rusland til Danmark
i Millioner Pund.

	Oktober Kvartal	Januar Kvartal	April Kvartal	Juli Kvartal	Hele Aaret
1899—1900	2.4	2.1	6.6	11.3	22.4
1900—1901	5.0	4.1	8.2	12.3	29.6
1901—1902	5.7	3.2	10.3	9.4	28.6
1902—1903	5.3	3.4	5.6	10.9	25.2
1903—1904	4.3	4.3	6.8	9.9	25.3
1904—1905	5.2	2.9	5.7	8.2	22.0

Indførselen af Smør fra Tyskland er nu kun lille i Sammenligning med, hvad den tidligere har været. Tilførselen af godt Smør fra Slesvig til Videreudførsel over Eshjerg er ophørt, og det meste af det Smør, der nu indføres fra Tyskland, tilføres Kjøbenhavn over Hamborg og Lybæk, og det er formentlig for største Delen billigt amerikansk eller maaske galizisk Smør af allersimpleste Kvalitet. — Tilførsel direkte fra Amerika har i Aar kun fundet Sted i Oktober Kvartal, og det er ogsaa meget mindre end sædvanligt, hvad der er kommet tilbage fra England. — Tilførselen fra andre Lande omfatter noget Smør fra Norge og dernæst, ligesom omtalt i Beretningen fra 1903, lidt Smør i Postpakker fra Galizien til mange forskellige Toldsteder, i hvis Nærhed de saakaldte »Polakker« have taget Arbejde ved Rodfrugtdyrkningen og i enkelte større Gartnerier.

Smørudførselen her fra Danmark ses i Tab. III at have været 190 Mill. Pd., men for Sammenligningen med det foregaaende Aar maa det erindres, at Smørindførselen ogsaa er gaaet ned. Det er derfor af Betydning

Tabel III.

Smørudførselen fra Danmark i Pund.

Til	$\frac{1}{10}$ 1901— $\frac{30}{9}$ 1902	$\frac{1}{10}$ 1902— $\frac{30}{9}$ 1903	$\frac{1}{10}$ 1903— $\frac{30}{9}$ 1904	$\frac{1}{10}$ 1904— $\frac{30}{9}$ 1905
England	168,273,916	183,613,135	180,260,353	169,148,547
Tyskland	6,497,036	7,604,874	14,180,656	19,967,934
Sverrig	343,446	354,882	307,946	277,399
Norge	95,867	152,004	324,886	45,645
Holland	4,205	6,160	17,880	21,689
Belgien	57,116	62,277	72,324	57,645
Frankrig	1,100	1,116	—	293
Amerika	12,280	2,271	6,544	7,900
Østasien	86,200	84,500	80,572	56,500
Vestindien	—	—	131,000	445,000
Andre Lande	139,711	61,760	46,975	27,802
Ialt...	175,510,907	191,942,979	195,429,136	190,056,354

Tabel IV.

Danmarks Overskudsudførsel af Smør
i Millioner Pund.

	Oktober Kvartal	Januar Kvartal	April Kvartal	Juli Kvartal	Hele Aaret
1895—1896	20.8	20.5	27.6	21.3	90.2
1896—1897	19.3	23.8	29.0	20.3	92.4
1897—1898	23.2	25.8	30.0	30.0	109.0
1898—1899	25.8	27.7	31.5	25.1	110.1
1899—1900	25.3	30.8	30.8	22.1	109.0
1900—1901	27.0	29.2	34.0	28.7	118.9
1901—1902	30.1	35.2	32.7	28.3	126.3
1902—1903	28.7	40.8	43.0	36.7	149.2
1903—1904	35.2	40.0	43.9	32.8	151.9
1904—1905	35.1	41.7	42.9	31.2	150.9

strax at henlede Opmærksomheden paa Tab. IV, hvor det ses, at Overskudsudførselen af Smør har været 150.9 Mill. Pd., hvilket vel er 1 Mill. Pd. mindre end 1903—4, men 1.7 Mill. Pd. mere end 1902—1903, hvilket Aar Overskudsudførselen var meget stor i Sammenligning med alle foregaaende Aar. Og hertil kommer, at i Aar er der foregaaet en ingenlunde ubetydelig Export af Mælk og Fløde til Tyskland, der senere lidt nærmere skal omtales, og hvorom her kun skal siges, at den kan antages at repræsentere c. 1.6 Mill. Pd. Smør, saaledes at den samlede Overskudsudførsel af Smør, Mælk og Fløde repræsenterer en Smørmængde af c. 152.5 Mill. Pd. Smør.

Overskudsudførselen af Smør ses saaledes at have været større end nogensinde tidligere, men i Sammenhæng dermed maa det rigtignok meddeles, at ogsaa Margarineforbruget har været tiltagende; thi omend Margarinen, særlig paa Landet, i stor Udstrækning anvendes i Stedet for Svinefedt og Stegefedt, er der jo ingen Tvivl om, at en Del Margarine nu bruges i Stedet for det tidligere Bøndersmør, der forhandlede paa Torvene og hos Høkerne, og at Margarinen saaledes frigjør en ret anseelig Mængde Smør, der nu bliver exporteret i Stedet for at forbruges af den tiltagende Befolkning. — Forbruget af Margarine var i Finansaaaret 1904—1905 49.23 Mill. Pd., nemlig 43.67 Mill. Pd. dansk og 5.56 Mill. Pd. indført Margarine, medens der 1903—1904 blev brugt 41.76 Mill. Pd. dansk og 5.20 Mill. Pd. indført Margarine, tilsammen 46.96 Mill. Pd.

Hvad Udførselen til England angaar, som udgjør c. 89 pCt. af Smørexporten, belyses den bedst ved Tab. V, hvoraf ses, at den har været nedadgaaende de to sidste Aar, og at der i Aar endog er en Nedgang af 11 Mill. Pd. — Tab. V viser, at Udførselen til England foregaar fra 10 danske Havne, samt at den langt overvejende Mængde exporteres fra Kjøbenhavn, Esbjerg, Odense, Aarhus, Aalborg og Nakskov.

I Exporten fra Frederikshavn indgaar 439,000 Pd. omladet svensk Smør, og fra Esbjerg er exporteret 153,000

Pd. fremmed Smør. Iøvrigt omfatter Exporten fra alle Provinshavnene alene dansk Smør, medens der i Exporten fra Kjøbenhavn indgaar c. 17.3 Mill. Pd. fremmed Smør, saaledes at Udførselen af dansk Smør fra Kjøbenhavn til England beløber sig til 55.4 Mill. Pd., eller kun c. 1 Mill. Pd. mere end Udførselen af dansk Smør fra Esbjerg til England.

Tabel V.
Danmarks Udførsel af Smør til England
 i Millioner Pund.

Fra	1900-1901	1901-1902	1902-1903	1903-1904	1904-1905
Kjøbenhavn..	75.884	79.957	82.796	79.617	72.740
Esbjerg.....	45.673	51.188	58.375	56.186	54.554
Odense.....	11.075	12.206	13.151	13.312	14.554
Aarhus.....	8.765	9.936	14.083	18.138	14.912
Randers.....	3.665	3.384	3.041	1.399	0.506
Aalborg.....	4.314	2.799	2.790	2.523	4.238
Frederikshavn	3.002	2.955	3.582	3.290	2.451
Svendborg...	2.670	2.391	2.073	1.670	1.597
Nakskov.....	2.084	2.487	3.416	3.884	3.516
Nykjøbing F..	0.665	0.972	0.306	0.241	0.081
Ialt...	157.797	168.275	183.613	180.260	169.149

Til England er ialt exporteret 17.8 Mill. Pd. fremmed Smør og 151.3 Mill. Pd. dansk Smør, hvorhos det kan ses af Tab. VI, at af den samlede Smørexport paa 190.1 Mill. Pd. var de 28.7 Mill. Pd. eller c. 15 pCt. fremmed Smør, medens de 85 pCt. af Smørexporten var dansk Smør. — Samtidig kan det bemærkes, at Forbruget af fremmed Smør her i Landet angives at have været $39.2 \div 28.7 = 10.5$ Mill. Pd., hvilket ogsaa er det Kvantum, som Udførselen af dansk Smør er større end Landets Overskudsudførsel (se Tab. IV).

Tabel VI.
Udførselen af dansk og fremmed Smør
i Millioner Pund.

	Dansk Smør	Fremmed Smør			I alt
		Told- berigtiget	Omladet	Til- sammen	
1899—1900	121.6	22.0	5.7	27.7	149.3
1900—1901	128.8	28.3	8.4	36.7	165.5
1901—1902	139.5	28.9	7.1	36.0	175.5
1902—1903	155.9	32.1	3.9	36.0	191.9
1903—1904	163.0	28.9	3.6	32.5	195.5
1904—1905	161.4	25.2	3.5	28.7	190.1

Hvad dernæst Udførselen til Tyskland angaar, har den i Aar været i betydelig Stigning, idet Tab. III viser, at Udførselen af Smør er tiltaget fra 14.2 til næsten 20 Mill. Pd., hvortil endvidere kommer en ikke ubetydelig Mængde Mælk og Fløde. Hvor stor denne har været, kan statistisk Bureau ikke oplyse, fordi Toldvæsenet, idet Exporten af disse Varer tidligere kun har været af underordnet Betydning, hidtil ikke har sondret mellem Mælk, Fløde og forskellige andre Mælkeriprodukter, men har opført disse Varer samlet under Pos. 162 og angivet Mængden i Potter. Jeg henledte derfor i Maj Maaned Landbrugsministeriets Opmærksomhed paa Manglen ved dette Forhold, nu da Exporten til Tyskland tegnede til at voxe ret betydelig, og som Svar paa min Henvendelse har Landbrugsministeriet senere meddelt mig, at Sagen blev forelagt Finansministeriet, og at Generaltolddirektoratet derefter har instrueret samtlige Toldsteder om, at Pos. 162 i Listerne over Vare-Ind- og Udførselen fremtidig vil være at dele saaledes: 1) Fløde, 2) Sødmælk, 3) Andre under Pos. 162 hørende Varer, saa vidt muligt specificerede efter Benævnelsen, — samt at Kvantiteterne ville være at anføre i Pund.

Ad Aare vil statistisk Bureau altsaa kunne blive i Stand til at angive Mængderne af Mælk, Fløde og andre Produkter hver for sig, og for nu i Aar at faa det bedst mulige Overblik over, af hvor stor Betydning denne Export af Fløde og Mælk til Tyskland har været, er Tab. VII udarbejdet ved Sammentælling af nogle af »Berlingske Tidende« tilvejebragte og offentliggjorte Ugeberetninger.

Tabel VII.

Danmarks Udførsel af Fløde og Mælk til Tyskland

i Tiden fra 1. Oktbr. 1904 til 30. Septbr. 1905.

(I danske Pund.)

Kvartal	Fløde		Mælk	
	via Gjedses	via Vamdrup	via Gjedses	via Vamdrup
Oktober	100,230	2,310	»	1,638,540
Januar	367,140	5,212	»	1,261,776
April	1,360,410	240,092	»	1,466,566
Juli	2,418,230	369,506	18,260	1,895,664
Ialt...	4,246,010	617,120	18,260	6,262,546

I denne Tabel ses, at Udførselen af Fløde fortrinsvis er foregaaet over Gjedses og Udførselen af Mælk fortrinsvis over Vamdrup. — Hvor fed Fløden gjennemsnitlig har været, vil vanskelig kunne oplyses; men gaar man ud fra, hvad der formentlig vil kunne være nogenlunde rigtigt, at $3\frac{1}{2}$ Pd. Fløde har kunnet give 1 Pd. Smør, svarer den anførte Flødemængde til 1,389,466 Pd. Smør, og forudsættes 26 Pd. Mælk at have kunnet give 1 Pd. Smør, svarer Mælkemængden til 241,569 Pd. Smør, saaledes at Exporten til Tyskland af Fløde og Mælk svarer til 1,631,035 Pd. Smør, og den samlede Export til Tyskland af Smør, Fløde og Mælk kommer til at svare til

21.6 Mill. Pd. Smør, omtrent tre Gange saa meget som Tabel III viser, at Exporten var for 2—3 Aar siden.

Af det Smør, der er gaaet til Tyskland, har der imidlertid været forholdsvis meget af fremmed Oprindelse, nemlig over 10.5 Mill. Pd., og dernæst har der været, som Tab. VIII viser, c. 2.6 Mill. Pd. i Daaser, saa der af alm. dansk Drittelsmør herfra til Tyskland højst kan være gaaet henimod 7 Mill. Pd. — Og hertil kan yderligere bemærkes, hvad Toldlisterne ikke oplyse, at det fremmede Smør, der gaar til Tyskland, for største Delen er simpelt russisk og sibirisk Smør, hvoraf meget er gaaet direkte fra Kjøbenhavn til Hamborgs Frihavn, medens en Del af det danske Smør, som Toldlisterne angive udført til Tyskland, er gaaet videre, helt ned til forskellige Byer i Østrig, hvor dansk Smør har været efterspurgt og godt betalt.

Tabel VIII.
Udførselen af Smør i Daaser
i Millioner Pund.

Til	1900-1901	1901-1902	1902-1903	1903-1904	1904-1905
England	1.437	1.365	1.373	1.082	1.128
Tyskland	2.432	2.845	2.340	2.347	2.594
Andre Lande ..	0.117	0.215	0.146	0.292	0.593 .
Ialt...	3.986	4.425	3.859	3.721	4.315

Om Exporten til de øvrige Lande, hvortil Tab. III viser, at der er exporteret Smør, maa det endnu bemærkes, at det jo kun drejer sig om forholdsvis smaa Mængder i Sammenligning med, hvad der er exporteret til England og Tyskland. — Til Sverrig er der gaaet 277,000 Pd., hvoraf ikke mindre end 266,000 Pd. var fremmed Smør, og ligeledes var mere end Halvdelen af, hvad der exporteredes til Norge, ogsaa fremmed Smør.

— De til Vestindien udførte 445,000 Pd. var altsammen pakket i Daaser, og det samme var Tilfældet med, hvad der gik til Østasien. Og her kan der være Grund til at bemærke, at Toldlisterne angive, at Exporten til Østasien og Sydasien (altsaa med østasiatisk Kompagnis Skibe) har været, som anført i Tab. III, kun 56,500 Pd., saa det maa være en urigtig Meddelelse, der nu i Efteraaret har staaet i forskellige Dag- og Ugeblade, hvor det har været angivet, at Exporten af Smør til Østasien i det nu afsluttede Landbrugsaar har haft en Værdi af over 1 Mill. Kr. — Endelig kan det nævnes, at hvad der er gaaet til Holland og Belgien ogsaa næsten altsammen var hermetisk pakket Smør, samt at hvad der anføres exporteret til »andre Lande«, for største Delen er gaaet til vore nordlige Bilande.

Hele Aaret har Exporten kunnet foregaa uforstyrret fra alle danske Havne uden nogensomhelst Ishindring.

Ved Siden af Størrelsen af Overskudsudførselen, der, som foran anført, naar der tages Hensyn til Exporten af Mælk og Fløde, har været større end nogensinde tidligere, er det jo særlig Smørprisen, der betinger hele Landets økonomiske Resultat af Smørproduktionen i Aarets Løb. Og heldigvis kan det i Aar siges, at Smørprisen, der var nedadgaaende i de fire Aar 1901—1904, nu atter er begyndt at gaa opad. — For det her omhandlede Tidsrum fra Novbr. 1904 til Oktbr. 1905 har Gjennemsniitsprisen pr. Pd. Smør været c. 3 Øre højere end det foregaaende Aar, men om dette Forhold kan man ikke, lige saa lidt som i flere tidligere Aar, faa paa-lidelig og nøjagtig Besked af den officielle Notering, der ugentlig fastsættes og offentliggøres af Grosserersocietetet, og som er gjengivet i Tab. IX. — For at give et Overblik over, hvad de virkelige betalte Priser har været, er der i Tab. X sammenstillet de maanedlige Gjennemsnit af alle de fra nogle Hundrede Mælkerier i Landets for-

skjellige Egne til Mejeristatistikkontoret i Fredericia
ugentlig indberettede Priser.

Tabel IX.
Grosserersocietetets Topnotering.

Gjennemsnittspris i Øre pr. Pd.

	1899-00	1900-01	1901-02	1902-03	1903-04	1904-05
November ..	101.0	104.6	103.0	100.0	98.3	93.0
December...	104.0	106.8	100.0	99.3	96.0	93.4
Januar	98.0	105.4	94.0	93.6	92.0	93.75
Februar	94.0	99.3	99.0	93.5	94.5	93.75
Marts	89.6	96.0	96.0	100.0	90.0	94.8
April	88.0	91.8	95.0	91.5	79.8	89.0
Maj	87.2	88.0	90.0	84.2	77.0	84.0
Juni	92.0	88.0	90.0	84.3	79.4	87.0
Juli	92.0	88.5	90.0	84.8	81.5	94.5
August	100.8	95.2	88.3	86.5	89.8	101.0
September ..	99.0	102.3	96.5	91.0	97.4	102.0
Oktober	100.8	107.2	101.0	100.8	96.5	101.5
Gjennemsnit for heleAaret	95.5	98.0	95.1	92.3	89.44	94.0

Her kan Priserne for i Aar sammenlignes med de
tilsvarende maanedlige Priser for det foregaaende Aar,
og i sidste Kolonne kan ses, hvor meget Grosserersocie-
tetets Topnotering gjennemsnittlig maanedlig har afvejet
fra de Priser, som Mælkerierne gjennemsnittlig have faaet.
— I November og December var Grosserernes Notering
4—4½ Øre for lav. I Begyndelsen af Januar blev der
»inkluderet« 5 Øre, og derefter var Noteringen nogen-
lunde rigtig i nogle Maaneder, — omend ingenlunde
stabil i Forhold til de virkelig betalte Priser. Allerede i
Foraarsmaanederne fik de fleste Mælkerier over Top-
noteringen og i Løbet af Sommeren og Efteraaret har

»Overprisen« været stærk stigende, saaledes at der i de senere Maaneder kun rent undtagelsesvis har været noget dansk Mælkeri, der har maattet nøjes med den af Grosserersocietetet som Topnotering offentliggjorte Pris. — Flertallet af Mælkerierne fik i September og Oktober 2—4 Øre over Grosserernes Top.

Tabel X.
Mejeristatistikens Smørpris.

Øre pr. Pd.

	Maanedlig Gjennemsnit af alle indberettede Priser $\frac{1}{11}$ 03— $\frac{31}{10}$ 04	Maanedlig Gjennemsnit af alle indberettede Priser $\frac{1}{10}$ 04— $\frac{31}{10}$ 05	Mejeristatistik- kens Smørpris ÷ Grosserer- societetets Topnotering $\frac{1}{10}$ 04— $\frac{31}{10}$ 05
November	100.76	97.08	4.08
December	98.69	97.75	4.35
Januar	94.86	93.36	÷ 0.39
Februar	97.22	93.69	÷ 0.06
Marts	92.85	94.86	0.06
April	82.59	89.07	0.07
Maj	80.04	84.38	0.38
Juni	82.81	87.84	0.84
Juli	85.04	95.85	1.35
August	93.36	102.81	1.81
September	101.09	104.16	2.16
Oktober	100.28	104.17	2.67
Gjennemsnit for hele Aaret	92.59	95.45	

Aarets Gjennemsnittspris pr. Pd. Smør bliver c. 95 $\frac{1}{2}$ Øre. — Ved Begyndelsen af Novbr. var den ugentlige Gjennemsnittspris c. 97 Øre pr. Pd., i Decbr. steg den til lidt over 99 Øre. I Juleugen faldt Prisen 4 Øre, og derefter var den med smaa Svingninger 93—94

Øre lige indtil Slutningen af Marts. I April blev den nedadgaaende, og lavest blev den i Maj, da den var c. $84\frac{1}{2}$ Øre pr. Pd. — Allerede i Juni steg Prisen godt, og ved Maanedens Slutning var den 93. Ved Slutningen af Juli var Gjennemsnittsprisen $100\frac{1}{2}$, og derefter blev den ved at være nogle Øre over Kronen i August, September og Oktober. — Forskjellen mellem højeste og laveste Ugepris i Aaret blev c. 21 Øre. Den laveste Pris var i Maj, den højeste i Oktober.

Som den Sag, der vel mere end nogen anden har været Gjenstand for Omtale i Aarets Løb, maa endelig her berøres Exporten af Mælk og Fløde til Tyskland. Den var allerede fremme i 1904, idet den omtaltes i Bladene som løse Rygter eller store Fremtidsmuligheder. De tyske Landmænd fandt Anledning til ved en kraftig Protest at tilkjendegive deres Uvillie mod Sagen. Og foruden et enkelt Forsøg, der blev opgivet, fordi det gav Tab, blev der i Sommeren 1904 kun regelmæssig exporteret Fløde fra et Mælkeri paa Sydspidsen af Falster. Men i Oktober begyndte man derefter fra Aarhus daglig at sende en Jernbanevognladning pasteuriseret og stærk afkølet Mælk direkte til Berlin, hvor nogle Mælkehandlere ønskede at faa den danske Mælk for derved at kunne staa sig i Kampen, den saakaldte Mælkekrig, mod de tyske Landmænd, der i stort Antal have været enige om at holde deres Mælk i en bestemt Pris, noget højere end hvad Mælkehandlerne vilde give dem. — De berlinske Mælkehandlere vare godt tilfredse med den danske Mælks Kvalitet, idet denne var saaledes, at Mælken var anvendelig til alt almindeligt Husholdningsbrug; kun var den ikke skikket til at anvendes som Børnemælk, hvortil kun bør anvendes frisk Mælk i fuldstændig raa eller nylig pasteuriseret Tilstand.

Dette gunstige Resultat af Exporten fra Aarhus vakte stor Opmærksomhed baade i Tyskland og Danmark, og trods det, at Priserne i de fleste tyske Byer ikke ere væsentlig højere end i Kjøbenhavn, og det er en Kjendsgjerning, at mange danske Landmænd erfaringsmæssig vide, at det ikke er nogen særlig Fordel at sælge Mælk til Kjøbenhavn fremfor at anvende den hjemme til Smørproduktion og Opdræt, saa har der dog været dem, der have ment, at der maa være Penge at tjene ved den nye Export, og trods de store Transportudgifter og den utvivlsomme store Risiko i forskjellig Henseende, synes der stadig at være nogen Interesse for Sagen, hvortil adskillige spredte og for en Del ret ukorrekte Meddelelser i Dagspressen have bidraget i væsentlig Grad.

Noget anderledes forholder det sig med den i Aarets Løb stigende Export af Fløde (se Tab. VII). For dennes Vedkommende gjælder det for de tyske Importører om at udnytte den Omstændighed, at Fløde ligesom Mælk foreløbig kan indføres toldfrit, medens der paa Smør er en Told af 16 Pfg. pr. Kilo. — Saaledes har det vel været i adskillige Aar, og desuagtet er der længe gaaet Smør fra Tyskland til Danmark, fordi Smørprisen i Danmark har været højere end i Tyskland. Men siden 1895 er der indtraadt nogen Forandring. Tyskland er bleven mere og mere smørimporterende, og til visse Tider af Aaret have Priserne i Tyskland været saaledes, at det har kunnet betale sig at købe Smør i Danmark, fortolde det og sælge det i Tyskland. Det er denne periodiske Smørmangel i Tyskland, der har foranlediget Flødeexporten her fra Danmark. Om denne vil kunne fortsættes med Fordel for de danske Mælkerier, vil afhænge af Smørpriserne saavel i Tyskland som i England samt af, til hvilken Pris de danske Landmænd ville undvære Kjærnemælken. Risiko er der i flere Henseender, og særlig bør man ikke se bort fra, at jo større den daglige Export bliver, desto større Anstrengelser ville de tyske Landmænd gjøre sig for at faa den lagt Hindringer i Vejen eller faa den helt standset.